

ધી સર્વાન્વ ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી

(આઇ. એસ. ઓ. ૮૦૦૧:૨૦૧૫ પ્રમાણિત સંસ્થા),

"સંહતિ", છઠો માળ, એસ.આઈ.ઈ.સી.સી. કેમ્પસ, ખજોદ ચાર રસ્તા પાસે, અલથાણ રોડ, સરસાણા, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭
ફોન નં. ૨૨૮૧૧૧૧૧

ફોક્સ નં. ૦૨૬૧-૨૪૭૨૩૪૦

E-mail : info@sgcci.in

Website : www.sgcci.in

રેફ નં.

તા: ૦૬/૦૮/૨૦૨૩

તંત્રીશ્રી, _____, સુરત.

મે. સાહેબશ્રી,

જત નીચેની પ્રેસ નોટ આપના દેનિકમાં પ્રસિદ્ધ કરી આભારી કરશોજ.

લિ.

આપનો વિશ્વાસુ,

Foh

(સેક્ટરી જનરલ)

ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ ખાતે Shaping of Surat A Story up a Trading Town વિષે સેશન યોજાયું

સુરતની પ્રોડક્ટની ઓળખ વિશ્વમાં થાય અને ૮૪ દેશોમાં તેનું એક્સ્પોર્ટ થાય તેના માટે ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ ઇન્ટરનેશનલ પ્લેટફોર્મ બનાવવા જઈ રહી છે : ચેમ્બર પ્રમુખ રમેશ વધાસિયા

૧૫મી સદીમાં સુરત બીજા પાસેથી મટિરિયલ લઈને કપકું બનાવતું હતું અને સુરતથી વિશ્વભરમાં એક્સ્પોર્ટ કરતું હતું, તે સમયે સુરતના બંદરેથી વર્ષે ૧૫૦૦થી ૧૭૧૦ શીપ ચાલતા હતા : આર્કિટેક્ટ નિષ્ણાંતો

સુરતઃ ધી સર્વાન્વ ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી તથા ઇન્ટેચ ટ્રસ્ટ અને ધરોહર ફાઉન્ડેશનના સંયુક્ત ઉપક્રમે રવિવાર, તા. ૫ ઓગષ્ટ, ૨૦૨૩ના રોજ સવારે ૧૧:૦૦ કલાકે સેમિનાર હોલ, એસઆઈઈસીસી કેમ્પસ, સરસાણા, સુરત ખાતે Shaping of Surat A Story up a Trading Town વિષય ઉપર સેશનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં નિષ્ણાંત તરીકે આર્કિટેક્ટ બિનિતા પંડ્યા અને આર્કિટેક્ટ સુમેશ મોદી દ્વારા ૧૫મી અને ૧૭મી સદીમાં સુરતના બંદરેથી વિશ્વના ૮૪ દેશો સાથે જે બાપ્તાર થતો હતો તેના વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપવામાં આવી હતી.

ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ રમેશ વધાસિયાએ જણાવ્યું હતું કે, સુરતના બંદરેથી સુરતનો ઈતિહાસ શરૂ થાય છે. સુરતના માધ્યમથી ગુજરાત અને ભારત સાથે વિશ્વના ૮૪ દેશોના વેપારીઓ ૧૫મી અને ૧૭મી સદીમાં વ્યાપાર કરતા હતા. તે સમયે ટેકનોલોજીના અભાવ વચ્ચે પણ ૧૫૦ પ્રકારના ફેબ્રિક્સ સુરતના બંદરેથી એક્ષપોર્ટ થતા હતા. હવે તો ઘણી ટેકનોલોજી આવી ગઈ છે. તેમણે એસજીસીસીઆઈ ગ્લોબલ કનેક્ટ મિશન ૮૪ વિષે માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે સુરત, ગુજરાત અને આખા ભારતને શેપ કરવાની જવાબદારી માત્ર વડાપ્રધાન કે મુખ્યમંત્રીની નથી પણ આપણા સૌની છે. આપણે સાથે મળીને નવું કંઈક વેલ્યુ એક કરવાની જરૂર છે.

સુરતની પ્રોડક્ટની ઓળખ વિશ્વમાં થાય અને ૮૪ દેશોમાં તેનું એક્ષપોર્ટ થાય તે દિશામાં શેપ આપવાનો છે. એના માટે ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ ઇન્ટરનેશનલ પ્લેટફોર્મ બનાવવા જઈ રહી છે, જે અંતર્ગત ૮૪ હજાર ઉદ્યોગ સાહસિકો અને યુવાનોના ભવિષ્યને શેપ આપવાનો છે અને તેઓને નવી દિશા બતાવવાની છે. ૮૪ દેશોમાં વસ્તા ભારતીયોને આ પ્લેટફોર્મ પર જોડવાનો પ્રયાસ કરવાનો છે અને એકબીજાના બિઝનેસ આઈડીયાજની આપ-લે કરી ઉદ્યોગ – ધંધા માટે પ્રેરણા આપવાની છે. આ ઉપરાંત ૮૪ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ આ યુવાનોને માર્ગદર્શન આપશે. તહુપરાંત ૮૪ દેશોના કોન્સ્યુલ જનરલ તથા ભારતમાં આ દેશોનું પ્રતિનિધિત્વ કરનારાઓને ઓનબોર્ડ કરવામાં આવશે. આ બધાએ સાથે મળીને માર્કેટ રિસર્ચ અને પ્રોડક્ટ રિસર્ચ કરીને વ્યાપારને વધારવાનો છે. મેક ઇન ઇન્ડિયા અંતર્ગત અન્ય દેશોમાંથી આયાત થતા પ્રોડક્ટનું ભારતમાં જ ઉત્પાદન કરવાનું છે અને અન્ય દેશોમાં તેનું એક્ષપોર્ટ પણ કરવાનું છે. આ મિશનને લઈને ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ આગળ વધી રહ્યું છે અને તે માટે સુરત અને સમગ્ર ભારતના ઈતિહાસને જાણવાની જરૂર છે અને તેના અદ્ભુત વારસાને આગળ વધારવાની જરૂર છે.

આકિટેક્ટ બિનિતા પંડ્યાએ જણાવ્યું હતું કે, સુરતીઓ માટે યુનાઇટેડ, ફેશનેબલ, વાઈબ્રન્ટ અને મલ્ટી કલ્યરલ વિગેરે શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે અને સુરતમાં વ્યાપાર કરવા માટે તુધલક, આર્મનિયન, મુગલ, પારસી, ખોજા અને યુરોપિયન આવ્યા હતા. સુરત પહેલાંથી જ ટ્રેડિંગ સિટી રહી છે. એક સમયે રાંદેર ખાતેથી ચાઈના, પેડકુ અને સુમાત્રા વિગેરે સાથે વ્યાપાર થતો હતો. વેપારી મલિક ગોપી સુરતમાં આવ્યા હતા અને ગોપીપુરા વિસ્તારને ડેવલપ કર્યું હતું. ૧૫મી સદીમાં રાંદેરથી વેપારીઓ જાપાન તથા અન્ય દેશોમાં ગયા હતા અને ગુજરાતના વ્યાપારિક કેન્દ્ર સુરત વિષે જાણકારી આપી હતી.

૧૭મી સદીમાં સુરત એ ટ્રેક સેન્ટર બની ગયું હતું અને ચાઈના અને જાપાન સાથે કનેક્ટેડ હતું. સુરતની પ્રોડક્ટ સિલ્ક અને કોટનનો ઉપયોગ ચાઈના અને સાઉથ આફ્રિકાના લોકો કરતા હતા. તે સમયે સુરતના રાંદેર, ખંભાત અને ભરુચથી વેપાર થતો હતો. ૧૭મી સદીમાં જર્મન, ફ્રેન્ચ, પોર્ટુગિઝ અને બ્રિટીશ વેપારીઓ સુરત આવ્યા હતા. તે સમયે અમેરિકન વેપારીઓને કોટન જોઈતું હતું, જે સુરત તેઓને પૂરુ પાડતું હતું. સુરતમાં તે સમયે કોટન ઇન્કસ્ટ્રી ડેવલપ થઈ હતી. એટલે સુરતથી તેઓને કોટન એક્ષપોર્ટ કરવામાં આવતું હતું. ત્યારબાદ સુરત ખાતે અભ્રોઈડરી, જરી અને જરદોશી વર્ક થવા લાગ્યું હતું. સુરત ખાતે પારસી સ્ટાઇલમાં જરદોશી થતું હતું.

આકિટેક્ટ સુમેશ મોદીએ જણાવ્યું હતું કે, વ્યાપારિક દૃષ્ટિએ ૧૫મી અને ૧૭મી સદીમાં સુરત આખા વિશ્વમાં ઘણું જાણિતું થઈ ગયું હતું. કારણ કે તે સમયે વેપારીઓ દરિયાઈ માર્ગ સુરતમાં વ્યાપાર કરવા માટે આવતા હતા. ઈતિહાસમાં વર્ણવ્યા મુજબ સમુદ્રની ઊંડાઈ ઘણી વધારે હોવાથી શીપ ખંભાત અને ગોથા જઈ શકતા ન હતા તેથી આ બધા શીપ સુરતના કિનારે આવતા હતા. ૧૪મી સદીમાં ગુજરાત સહતનત ઉભું થયું હતું. ૧૪મીથી ૧૫૭૩ સુધી વિવિધ દેશો સાથે ખૂબ જ શાંતિપૂર્વક વ્યાપાર થયો હતો.

૧૬મી સદીમાં સુરતમાં ર લાખ લોકો વસવાટ કરતા હતા. સુરતીઓ ઘણા ઉદ્યોગ સાહસિકો હતા અને અન્ય દેશોમાં જઈને વ્યાપાર કરતા હતા. સુરત તે સમયે આગ્રા, બુરહાનપુર, અમદાવાદની સાથે કનેક્ટેડ હતું. જ્યારે ઔરંગાબાદ અને હેદરાબાદ થકી મછલીપણનમ સાથે જોડાયેલું હતું. આ રૂટથી મટિરિયલ્સ સુરત આવતું હતું અને સુરતમાં પ્રોડક્ટ બનતી હતી અને અન્ય દેશોમાં એક્ષ્પોર્ટ થતી હતી.

૧૮મી સદીમાં વ્યાપારીઓને બિજનેસ કરવા માટે વ્યાજે રૂપિયા મળતા હતા, સાથે હુંડી સિસ્ટમ પણ ચાલતી હતી. સુરત શહેરના નાણાંવટ વિસ્તારમાં આ સિસ્ટમ ઉભી કરવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત તે સમયે અન્ય દેશોની કરાન્સી પણ કન્વર્ટ થતી હતી. જેને કારણે બ્રિટીશ અને ફેન્ચ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની સુરતમાં વ્યાપાર કરવા માટે આવી હતી. સુરત બીજા પાસેથી મટિરિયલ ખરીદીને કપડું બનાવતું હતું અને ત્યારબાદ સુરતથી એક્ષ્પોર્ટ કરતું હતું. સુરતના બંદરે તે સમયે વર્ષ ૧૮૦૦થી ૧૭૧૦ શીપ ચાલતા હતા.

ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના તત્કાલિન ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ હિમાંશુ બોડાવાલા, માનદ્દ મંત્રી નિઝિલ મદ્રાસી, માનદ્દ ખજાનચી કિરણ હુમ્મર, ઓલ એક્ઝીબીશન્સના ચેરમેન બિજલ જરીવાલા અને યાર્ન પ્રદર્શનના ચેરમેન ગિરધરગોપાલ મુંદા સેશનમાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ચેમ્બરના ગૃહ ચેરમેન સંજ્ય પંજાબીએ કાર્યક્રમની રૂપરેખા આપી હતી અને સર્વેનો આભાર પણ માન્યો હતો. ધરોહર ફાઉન્ડેશનના ડાયરેક્ટર પ્રકાશ હથીએ સમગ્ર સેશનનું સંચાલન કર્યું હતું. શ્રોતાઓના વિવિધ સવાલોના બંને આક્ટિવટ વક્તાઓએ જવાબો આપ્યા હતા અને ત્યારબાદ સેશનનું સમાપન થયું હતું.